

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES DE LA SEGARRA 2011 - 2014 2015 - 2019

Font: www.municat.gencat.cat

Elaborat per:
M. Camí Carreres Giralt
Tècnica del Pla Comarcal en Polítiques de Dones
Tècnica del Servei d' Informació i Atenció a les Dones

ÍNDEX

A. CONTEXTUALITZACIÓ. EL PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES

A.1.- Marc conceptual	Pàg. 3
A.2.- Marc legal	Pàg. 4

B. OBJECTIU I METODOLOGIA DE LA DIAGNOSI.

B.1.- Principis generals i objectius	Pàg. 7
B.2.- Metodologia	Pàg. 9

C. ESTUDI I ANÀLISI DE RESULTATS

C1.- Context sociodemogràfic de la comarca i àmbit territorial	Pàg. 12
C3.- Àmbit laboral i formatiu	Pàg. 14
C4.- Àmbit sociosanitari	Pàg. 16
C5.- Àmbit relacional - residencial - cultural	Pàg. 17
C6.- Àmbit polític	Pàg. 19

D.- CONCLUSIONS

Pàg. 20

E. DESCRIPCIÓ DELS OBJECTIUS I ACCIONS DEL PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES.

E1.- INTERVENCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA	Pàg. 22
E2.- QUALITAT DE VIDA, COHESIÓ SOCIAL, SALUT I BENESTAR	Pàg. 26
E3.- TREBALL, EDUCACIÓ, FORMACIÓ I NOVES POLÍTIQUES DEL TEMPS	Pàg. 31
E4.- TRANSVERSALITAT I PARTICIPACIÓ	Pàg. 35

F. IMPLEMENTACIÓ, SEGUIMENT, AVALUACIÓ I DIFUSIÓ.

F.1.- Implementació	Pàg. 40
F.2.- Seguiment	Pàg. 40
F.3.- Avaluació i difusió	Pàg. 40

A. CONTEXTUALITZACIÓ. EL PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES

A.1.- Marc conceptual.

- Què entenem per igualtat de gènere? L'aplicació a través del sistema de la transversalitat.

El sexe i el gènere són dos conceptes que sovint duen a confusió. El sexe s'entén com la constitució biològica diferent entre homes i dones. El gènere és la construcció social basada en les diferències biològiques entre els sexes. És, per tant, una construcció sociocultural i varia segons el tipus de cultura, societat i moment històric.

La igualtat de gènere s'entén com una relació d'equivalència independentment del sexe de les persones. Es defineix com la capacitat de les dones i homes per a mobilitzar i gestionar recursos domèstics, comunitaris, nacionals i internacionals sobre bases igualitàries.

Significa la mateixa acceptació de les diferències entre dones i homes i dels rols que es desenvolupen a nivell social. Per tant, inclou el dret de ser diferent, sense que aquesta diferència suposi relacions desiguals de poder entre els sexes. En cap cas no pot esdevenir un factor de desigualtat, de subordinació, o implicar una jerarquizació d'un gènere respecte l'altre.

La igualtat d'oportunitats és la política que pretén assegurar un accés equitatiu a l'ocupació i a les opcions professionals si es disposen dels mateixos coneixements, habilitats i requisits individuals per a l'accés, eliminant les barreres discriminatòries.

La igualtat de dret és la igualtat formal davant la llei, per la qual es garanteix la l'equiparació de les dones i els homes mitjançant mesures administratives.

Per assolir la igualtat de gènere necessàriament haurem d'aplicar l'estratègia de la transversalitat (sistema estructural d'aquest pla) ja que permet avançar cap a un enfocament més dirigit a la promoció de canvis estructurals a partir de la integració de la perspectiva de gènere en tots els àmbits polítics i en tots els nivells de definició, implementació i avaluació de les polítiques i accions.

L'aplicació de la transversalitat de la perspectiva de gènere i de les dones a les polítiques públiques significa que els poders públics han d'integrar el reconeixement de l'existència de dones i homes al conjunt de les seves polítiques, per tal que aquestes responguin a les realitats, oportunitats, necessitats i expectatives dels dos sexes, i, alhora, tenir en compte

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

que els canvis necessaris per millorar la societat han d'impactar positivament sobre els dos grups de població.

A.2.- Marc legal

El dret de totes les persones a la igualtat i a la no discriminació és un dret universal. La igualtat d'oportunitats entre homes i dones i trobem disposicions tant a nivell d' Unió Europea, com a nivell estatal i autonòmic. Nosaltres ens centrem amb la normativa estatal i autonòmica.

Pel que fa a la normativa estatal com a base tenim la Constitució espanyola de 1978 que consagra, en els seus articles 1.1, 9.2, i 14 la igualtat entre totes les persones:

- **Art. 1.1:** Espanya es constitueix en un estat social i democràtic de dret, que propugna com a valors superiors del seu ordenament jurídic la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític.
- **Art. 9.2:** Correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives, eliminant els obstacles que impedeixen o dificulten la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.
- **Art. 14:** Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

De forma més concreta, pel que fa a la normativa d'igualtat espanyola existeixen diverses lleis orgàniques relacionades amb la dona, la igualtat i la violència de gènere, com per exemple:

- Llei orgànica 2/2010 sobre la salut sexual i reproductiva de la interrupció voluntària de l'embaràs.
- Llei orgànica 3/2007 per la igualtat efectiva entre homes i dones
- Reial Decret 1615/ 2009 de 26 d'octubre per la qual es regula la concessió i utilització del distintiu "Igualtat a l'Empresa".

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

- Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Pel que fa a la normativa catalana l'aprovació per unanimitat del Ple del Parlament de Catalunya, el 24 d'abril de 2008, de la Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista (Llei 5/2008) ha representat, a Catalunya, una fita de transcendència històrica en el recorregut per eradicar la més resistent i greu de les situacions que atempten contra la integritat, la seguretat i la llibertat de les dones.

Aquesta ha estat una llei prioritària del Govern de Catalunya perquè la situació així ho requeria, era de justícia i necessària perquè les dones puguin gaudir de la plena ciutadania.

L'objectiu de la Llei 5/2008 és eradicar la violència masclista, establir mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització amb la finalitat d'acabar amb aquesta violència i reconèixer els drets de les dones que la pateixen, amb una atenció, assistència, protecció i autorrecuperació especial.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya també promou en diferents articles la llibertat, la justícia i la igualtat entre totes les persones. També incorpora la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques. Alguns articles a destacar són:

- **Art. 4: 3.** *Els poders públics de Catalunya han de promoure els valors de la llibertat, la democràcia, la igualtat, el pluralisme, la pau, la justícia, la solidaritat, la cohesió social, l'equitat de gènere i el desenvolupament sostenible.*

- **Art. 19: 1.** *Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i de tota mena de discriminació.*

2. *Les dones tenen dret a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats amb els homes en tots els àmbits públics i privats.*

- **Art. 41: 1.** *Els poders públics han de garantir el compliment del principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes en l'accés a l'ocupació, la formació, la promoció professional, les condicions de treball, inclosa la retribució, i en totes les altres situacions, i també han de garantir que les dones no siguin discriminades a causa d'embaràs o maternitat.*

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

2. Els poders públics han de garantir la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en totes les polítiques públiques per a aconseguir la igualtat real i efectiva i la paritat entre dones i homes.

3. Les polítiques públiques han de garantir que s'afrontin de manera integral totes les formes de violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori; han de fomentar el reconeixement del paper de les dones en els àmbits cultural, històric, social i econòmic, i han de promoure la participació dels grups i les associacions de dones en l'elaboració i l'avaluació d'aquestes polítiques.

Més enllà de la normativa a nivell governamental català existeixen diferents institucions que lideren la lluita contra la discriminació de gènere i procuren per assolir de forma global la igualtat d'oportunitats d'homes i dones. A Catalunya l' Institut Català de les Dones és l'òrgan que lidera i coordina aquesta tasca amb accions com per exemple: el desplegament de SIAD's, el desenvolupament dels Plans de Polítiques de Dones, instrumentalitzant eines com el telèfon 900 900 120, circuits per l'abordatge de la violència masclista, etc.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

B. OBJECTIU I METODOLOGIA DE LA DIAGNOSI.

B.1.- Principis generals i objectius.

La diagnosi social és una eina d'identificació i coneixement de les situacions de desigualtat i a la vegada deixa les bases establertes per a la reflexió i elaboració de les línies estratègiques del pla que tit seguit presentem. Es tracta d'establir, de manera participativa, un acord sobre les desigualtats en clau de gènere existents en el territori que reflecteixi la realitat de la comarca.

Objectius principals:

- Ordenar coneixements i diagnosis que ajudin a contextualitzar la situació actual de la desigualtat en clau de gènere a la comarca de la Segarra.
- Identificar els factors generadors de desigualtat i les causes: de cara a poder visualitzar quins són els factors causa-efecte que generen aquests processos a la Segarra.
- Visualitzar aquelles persones i/o grups que es trobin en situació de més desigualtat de gènere: per identificar i poder prevenir aquells factors que acaben afectant els mateixos col·lectius.

B.2.- Metodologia.

Entenem la diagnosi com **un procés dinàmic** (l'estudi esdevé un espai permanent de coneixement de la realitat de les desigualtats per motiu de gènere), **integral** (que té en compte la multidimensionalitat del fenomen de que s'estudia) i **participatiu** (per corresponsabilitzar alhora que es recullen les aportacions dels màxims coneixedors de la realitat del territori).

Aquest pla s'ha elaborat a partir de l'estudi realitzat des del Pla d'Inclusió Social en el clau és preveu la perspectiva de gènere com aspecte d'estudi.

Les actuacions que s'han realitzat en l'estudi són:

- Recull de la documentació existent a la comarca i anàlisi d'informació estadística existent.
- Establiment d'indicadors.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

- Entrevistes en profunditat. Es van realitzar 18 entrevistes en profunditat centrades en el recull d'informació i percepcions.
- Grups de discussió. De cara a assegurar una participació del màxim de representants de la ciutadania del territori i incloure persones de zones geogràfiques diferents, s'han realitzat 3 grups de discussió amb ciutadania i representants de diferents col·lectius i entitats a Torà, Sant Guim de Freixenet i Els Plans de Sió. Hi han participat un total de 35 persones.
- Sessions de validació, treball i contrast. Per compartir i consensuar, així com acabar d'enriquir i completar els resultats de la diagnosi, es van realitzar 3 sessions de treball anomenades "Taules de debat" entorn al col·lectiu de la gent gran, d'infants i joves i de persones adultes i en relació a les diferents problemàtiques en que es troben.

C. ESTUDI I ANÀLISI DE RESULTATS

C1.- Context sociodemogràfic de la comarca i àmbit territorial.

La comarca de la Segarra amb 22.940 habitants (dades 2010) i una superfície de 722,7 km quadrats, s'estructura en dues subcomarques: la plana de Guissona i la plana de Cervera, tot i que també es distingeix la zona que es troba a la part extrema nord i limita amb el Solsonès, amb Torà com a principal municipi.

La comarca presenta una baixa densitat de població (31,7 habitants per km quadrat), un gran nombre de petits nuclis (108 unitats singulars de població) distribuïts en 21 municipis i una concentració de la població urbana als principals municipis: Cervera (9.361 habitants) i Guissona (6.267 habitants).

La Segarra és una comarca molt dispersa territorialment i a l'hora presenta característiques demogràfiques també molt diferents: al 2010, Cervera i Guissona, tenen empadronada el 68% del total de la població de la comarca. Els segueixen Torà i Sant guim de Freixenet (amb 1.100 i 1.300 habitants). Dels 3 municipis, 11 tenen menys de 200 habitants.

A Guissona és concentra proporcionalment un major nombre de joves i infants que a Cervera. Per contra, en els municipis petits tendeix a haver-hi població més gran (de més de 65 anys però també de més de 85). El sobreenvelliment és un fet, i una característica de la Segarra, en nuclis dispersos i rurals.

Població per municipis de la comarca i per sexe. 2010

Municipis	Homes	Dones	Total
Biosca	122	94	222
Cervera	4.787	4.574	9.361
Estaràs	96	81	177
Granyanella	80	76	156
Granyena de	69	70	139

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Segarra			
Guissona	3.358	2.909	6.267
Ivorra	65	57	122
Massoteres	114	98	212
Montoliu de Segarra	117	80	197
Montornès de Segarra	53	51	104
Les Oluges	98	78	176
Els Plans de Sió	302	269	571
Ribera d'Ondara	232	222	454
Sanaüja	240	218	458
Sant Guim de Freixenet	560	554	1.114
Sant Guim de la Plana	103	89	192
Sant Ramon	301	259	569
Talavera	179	132	302
Tarroja de Segarra	87	82	169
Torà	698	669	1.367
Torrefeta i Florejacs	319	298	617

Font: Idescat

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

El volum de població estrangera és un altre fet diferencial de la comarca. En general, l'arribada de la població estrangera es caracteritza bàsicament per ser població d'edat adulta i s'ha concentrat principalment a Cervera i Guissona. Pel total de la comarca, el percentatge de la població estrangera és el 25,67%. A Guissona, les principals nacionalitats són la romanesa i ucraïnesa. A Cervera, la primera nacionalitat és la marroquina, seguida de la romanesa.

L'extensió i característiques territorials de la comarca són circumstàncies de vital importància, a més de la divisió administrativa territorial en alguns serveis bàsics: algunes poblacions de la comarca tenen un CAP de referència i altres un altre, a nivell judicial en trobem amb la mateixa circumstància, etc

Per tant, la territorialitat de la comarca s'explica, també, en relació a les dificultats que tenen les persones per accedir als serveis bàsics.

En aquest sentit les principals problemàtiques detectades radiquen en la dificultat de mobilitat en el transport públic i també la dificultat d'accés a les noves tecnologies.

Pel que fa a la mobilitat els serveis, els llocs de treball i activitats de lleure es concentren als nuclis de població amb més habitants d'aquí que la comarca pateixi una deficiència per la falta de transport públic.

Per tant, les zones rurals o més despoblades, la situació és que la població utilitza el vehicle privat per moure's i aquells grups de població menors d'edat, d'edat avançada o que no disposen de vehicle, com és el cas de moltes dones de la comarca, queden excloses de la independència que dona el transport privat.

Cal esmentar que la Segarra ha entrat en el sistema tarifari integrat i que el Pla de Serveis de Mobilitat de la comarca (2010) preveu diferents propostes de millora en relació al transport públic.

Pel que fa a la falta d'accés als recursos relacionats amb les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TICs) o la fractura digital que hi pot haver en les zones més rurals comporta un aïllament en relació a les eines i recursos a l'abast de la ciutadania. Implica un risc d'analfabetisme digital que dificulta el trobar feina, o per les persones grans, en relació a aprendre a utilitzar aquestes eines i accedir a la informació de la xarxa.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Una de les demandes detectades és l'habilitació d'espais públics amb internet wi fi gratuït i més formació en noves tecnologies.

Davant les característiques de la territorialitat de la comarca, per tant, un dels col·lectius més vulnerables són les dones, de mitjana i avançada edat, i que no tenen permís de conduir ja que tenen més dificultats per moure's i dependència de familiars o amistats per desplaçar-se, tant en l'àmbit relacional com el laboral, com d'accés als serveis en general.

C2.- Àmbit econòmic.

L'àmbit econòmic, juntament amb el laboral constitueixen dos factors desencadenants de situacions de vulnerabilitat i d'exclusió social. La falta d'ingressos, la dependència monetària, la dependència d'ajuts o pensions, la manca de capacitat adquisitiva, etc. creen cercles de causa - efecte a partir dels quals, la falta de recursos econòmics pot privar les dones de drets i recursos bàsics.

Una de les principals problemàtiques de la comarca i que afecta directament l'economia de les llars és l'atur.

A través del treball de camp (entrevistes, grups de discussió, sessions de debat), s'ha detectat que cada vegada hi ha més famílies que es troben en dificultats econòmiques per fer front a les despeses bàsiques de la llar, com són els aliments, la manutenció dels infants, vestit, llibres de text i transport, entre altres. Són famílies que han de recórrer als ajuts d'institucions i entitats socials. Aquest tipus de dependència afecta cada vegada a més famílies amb infants a càrrec i en edats escolars, factor que comporta un risc elevat de reproducció de la dependència econòmica i de vulnerabilitat social.

La tipologia més habitual de casos són:

1. Famílies monoparentals, normalment caracteritzades per **dones amb infants a càrrec**. Sovint són dones amb poca formació, que tenen **feines més precàries i pitjor retribuïdes** (moltes treballen com a peons a les fàbriques i sovint, a mitja jornada). En el cas de trobar-se en procés de separació o divorci, es queden molt desemparades econòmicament, a l'espera de tràmits jurídics.

PLA COMARCAL EN POLÍTQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Aquest és un perfil vulnerable amb relació a la situació familiar, que afecta la vida laboral i el nivell d'ingressos i que pot desencadenar en una dependència econòmica d'ajuts econòmics.

2. Famílies on un o més membres tenen un atur de llarga durada. Les persones amb atur de més de 12 mesos tenen **majors dificultats econòmiques**. S'accentua la dificultat de trobar feina en els casos de persones més grans de 45 anys i amb poca formació. Les persones immigrades són un altre col·lectiu molt afectat per l'atur de llarga durada i més, si desconeixen el català.

Sovint es tracta de **persones que no tenen recursos per formar-se ni per desplaçar-se, ja que la mobilitat a la comarca és limitada** si no es disposa de vehicle propi.

Aquestes dos tipologies de famílies esmentades (tant immigrades com autòctones) poden ser beneficiàries d'ajuts d'urgència, ajudes puntuals que els poden ajudar a pagar un mes de lloguer, el transport, el rebut de la llum, etc.

Pel que fa a la realitat de **Torà, destaca una tipologia** de cas:

3. Persones immigrades i sovint de famílies nombroses, que fins fa poc treballaven en algun sector determinat (com el de la construcció): generalment són famílies dels països de l'Europa de l'est amb infants a càrrec. És un col·lectiu que sovint no té formació, o té dificultats per homologar o convalidar els seus estudis. Sovint, aquestes persones no han treballat (cotitzat) suficient temps per cobrar la prestació o el subsidi l'atur i, per tant, depenen d'altres ajuts (la RMI, ajuts d'urgència puntuals, etc.). Cada vegada més famílies es troben en la situació d'haver perdut la feina, tant el pare com la mare, i havent de continuar pagant la hipoteca o el lloguer.

Pel que fa a demandes d'ajudes, Càritas informa que sovint són persones de Romania o de Bulgària, que venen a demanar ajuda a l'entitat, sobretot dones acompanyades dels seus fills i filles. Tot i que són famílies nombroses, no s'ha observat que hi hagi fenòmens d'amuntegament. Aquesta tipologia de família està en risc d'exclusió severa.

Destaca el volum d'**economia submergida, sobretot pel que fa a les dones** que realitzen tasques domèstiques. En aquest sentit, la desprotecció social i laboral constitueix un factor d'exclusió social.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

A través del treball de camp qualitatiu destaquen com a col·lectius amb un risc més elevat de vulnerabilitat econòmicament.

- **Persones nouvingudes**, amb risc d'exclusió per dificultats econòmiques, acusa molt l'atur i en alguns casos, puntualment es concentren en pisos pastera (sobretot a Cervera) durant el temps que no tenen regularitzada la seva situació. Són els principals demandants del programa d'aliments per a la solidaritat comarcal o del Banc d'aliments de Cervera. Cal fer menció del col·lectiu de dones d'ètnia gitana de l'Europa de l'Est (pel que fa a Torà sobretot).

- **Famílies monoparentals**, sovint es tracta de mares soles (recentment separades, amb violència masclista o no) amb fills/es a càrrec, i amb una situació econòmica precària. Cal tenir en compte que de mitjana, les dones tenen salaris més baixos i amb una temporalitat a la feina molt més alta.

S'ha comentat, sobretot per part dels equips tècnics de serveis socials comarcals que el col·lectiu de dones té menys ingressos i una pitjor conciliació dels horaris laborals amb la vida familiar. En el cas de la zona nord, els casos atesos per les educadores socials, es caracteritzen tant per dones autòctones com dones nouvingudes.

- **Persones grans** que viuen soles, és un perfil de població tradicionalment vulnerable econòmicament. En els casos de dones grans vídues que viuen soles encara s'accentua més, ja que moltes vegades subsisteixen amb pensions molt baixes.

- **Aturades amb o sense subsidi**, persones amb poc temps cotitzat per poder accedir al subsidi d'atur i que depenen d'altres subsidis com la RMI, ajuts d'urgència puntuals. Normalment, són persones més susceptibles de patir les conseqüències de la crisi, no només pel que fa a l'àmbit laboral, sinó també per les retallades socials, que accentuen la seva dependència econòmica i comporten més risc de pobresa monetària.

C3.- Àmbit laboral i formatiu.

En quant a l'àmbit laboral podem afirmar que concentra una bona part dels indicadors que són decisius a l'hora de garantir la inclusió de la ciutadania en la societat. La manca o pèrdua de feina i la precarietat laboral són factors de risc que poden desencadenar en una

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

disminució de la capacitat econòmica de les famílies per a mantenir la seva llar, entre d'altres.

L'atur és la principal problemàtica laboral i una de les causes lligades a l'atur és la crisi econòmica que provoca el tancament de nombroses empreses a la comarca.

Una problemàtica lligada a l'atur és el fet que la mà d'obra és majoritàriament no qualificada. És població que finalitza l'ESO i en casos menys freqüents, no l'acaba i no continua formant-se. Hi ha poca població que realitzi estudis post-secundaris i universitaris.

La problemàtica, donada la situació de crisi econòmica global, resideix en el fet que la indústria de la comarca està estancada o en detriment, i hi ha poques expectatives de creació de nous llocs de treball.

Una altra de les problemàtiques presents en el territori és la falta de serveis relacionats amb l'àmbit laboral a la comarca, així com la centralització d'aquests principalment a Cervera. Un dels exemples de la falta de recursos en general, és el fet que un organisme d'importància com l'Oficina de Treball de la Generalitat (OTG) és a Tàrraga. A l'Ajuntament de Cervera hi ha un Punt d'autoservei on consultar ofertes de feina, cursos de formació i realitzar alguns tràmits. La falta de serveis laborals i formatius que garanteixin una major autonomia en la recerca de feina i recursos al servei de les persones, és un factor de risc a la Segarra.

A través del treball de camp qualitatiu (entrevistes i grups de discussió) es destaca que la població marxa a buscar feina i a estudiar a fora de la comarca. Hi ha una oferta laboral i formativa molt limitades a la comarca, moltes persones en edat de treballar (joves sobretot) tendeixen a marxar, i això produeix un cercle viciós ja que les empreses no inverteixen en el territori.

Una altra de les problemàtiques de la Segarra en l'àmbit econòmic i laboral i que s'ha ressaltat en les entrevistes i els grups de discussió, és que la dependència del vehicle particular genera un factor d'exclusió important en la vida quotidiana a tenir present a la comarca. La xarxa de transport públic és molt reduïda i moltes feines requereixen tenir vehicle propi per desplaçar-se.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Aquest fet és especialment important tenint en compte la quantitat de municipis dispersos en el territori, així com nuclis molt aïllats i pels quals, la xarxa de transport públic és deficient.

El risc de vulnerabilitat social pel que fa a l'àmbit formatiu té a veure amb l'abandonament escolar, fruit d'una desmotivació a seguir estudiant per falta d'expectatives o pel poc acompanyament dels progenitors, el fracàs escolar, en què moltes vegades s'acaba abandonant els estudis, l'absentisme, que pot portar a molts joves a l'abandonament dels estudis.

Cal destacar, en últim lloc, que a partir del buidatge dels diferents plans de joventut dels municipis de la comarca, hi ha una demanda per part dels joves de rebre suport entorn als cursos de formació adaptats al món laboral: informàtica, llengua, entre altres.

A través de les taules de validació de la diagnosi social, s'ha fet palesa la necessitat de realitzar una prospectiva laboral per encaixar la formació oferta actualment a la Segarra amb les demandes del món laboral.

En els diferents fòrums de debat s'ha comentat que la centralització dels recursos formatius a Cervera, afegit a la xarxa de transport deficient, és una problemàtica que afecta l'àmbit laboral i és detecta com a un col·lectiu de risc les dones, les noies joves de la comunitat magrebina es comenta que en molts casos, per factors familiars, culturals i religiosos, les dones joves tenen més dificultats per poder continuar estudiant. Algunes d'elles, quan acaben l'escolarització obligatòria als 16 anys, decideixen casar-se i abandonen la formació. En alguns casos s'han detectat famílies que envien les noies al país d'origen per acabar els estudis.

C4.- Àmbit sociosanitari.

Les dones pel fet de viure en l'àmbit rural, tenen dificultat per desplaçar-se als serveis sociosanitaris específics. No obstant això, els diferents municipis disposen de consultori mèdic amb servei de metge i infermeria setmanalment, així com visites a domicili, en els casos necessaris. Cal tenir en compte que en el moment d'aquest estudi s'estan reestructurant els serveis sanitaris i reduint els horaris d'atenció a diferents consultoris mèdics.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Més específicament i en funció de l'especialitat mèdica o el tipus de diagnòstic cal desplaçar-se a la comarca veïna o a Lleida i és vist com un problema pel temps que comporta, i les dificultats de mobilitat que te la comarca per aquelles persones que no disposen de vehicle.

Pel que fa a l'aspecte de consum de tòxics entre joves no hi ha dades concretes però s'ha detectat que el consum s'inicia als 13-14 anys aproximadament, i quan esdevé un problema, s'acudeix al Servei de Suport Psicològic per a joves del Consell Comarcal. Sovint, quan aquestes persones acudeixen al servei, ja porten consumint tres o quatre anys. Destaca que hi ha més usuàries dones que homes i sovint, la intervenció no és senzilla, donat que amb el temps ha anat incrementant el consum i ha esdevingut un problema. La majoria d'aquestes persones provenen de famílies més vulnerables (econòmicament i socialment). En els casos de consum de drogues en edat adulta els casos es deriven al CAP de referència.

Una altra de les problemàtiques detectades a nivell sociosanitari és que les dones novingudes tenen més dificultat a l'hora de poder comunicar-se amb els serveis d'atenció primària i explicar quines són les seves problemàtiques. Existeix la figura de mediador/a, però amb les retallades econòmiques, les hores del servei és reduïen i, per tant, hi ha problemes de comprensió entre el/la professional de salut i l'usuari/a. S'ha de tenir en compte, també, els aspectes culturals que dificulten l'atenció a dones segons el seu origen, principalment les dones Marroquines d'origen més rural.

C5.- Àmbit relacional - residencial - cultural.

Les principals problemàtiques de la comarca pel que fa a aquests àmbits tenen a veure amb: les situacions de violència registrades en l'àmbit de la família, la concentració de bona part de la població en els municipis més grans i, per tant, en el sentiment d'aïllament que és genera en els municipis menys poblats i la necessita de fomentar el voluntariat per potenciar les xarxes socials i els suport intergeneracional.

Des d'alguns serveis i agents implicats en el treball amb famílies, s'ha detectat que la crisi econòmica accentua els problemes de convivència a les famílies i te un efecte directe en

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

els infants i joves. Aquest fet genera dificultats d'aprenentatge i concentració, trastorns de conducta i en alguns casos, maltractament o negligència.

Pel que fa als maltractaments no s'ha pogut tenir accés a les dades de les denúncies dels Mossos d'Esquadra, però a partir de les dades de l'equip de Serveis Socials i del SIAD i del treball de camp és coneix l'especificitat i quantia de casos que es tracten anualment, i per tant, és un factor de vulnerabilitat per moltes dones i els seus fills/es i són de difícil visibilització i eradicació.

Molt interrelacionat, també, amb la problemàtica de mobilitat donada a la comarca, hi ha un sentiment d'aïllament d'aquestes dones que no tenen transport privat o que estan en una situació de dependència (en una comarca amb nuclis dispersos i on la provisió de serveis i llocs de treball estan concentrats en els municipis de més grandària). És tracta d'una problemàtica que s'accentua en els casos de les dones.

La dinamització comunitària en els municipis petits és necessària per tal de fer front a la sensació de soledat de les persones i pel desenvolupament del sentiment de pertinença a un grup. S'ha ressaltat el sorgiment d'un teixit associatiu, que s'organitza per fomentar la cohesió en es diferents grups d'edat i col·lectius amb la realització de cursos, tallers, sortides culturals i treballant pel poble. En aquest sentit el Consell Comarcal de la Segarra, en cooperació amb els ajuntaments, treballa amb diferents àrees i serveis a part del SIAD (joventut, gent gran, immigració, punt òmnia) i fomenta la inclusió de totes aquestes dones a partir d'accions de dinamització dels pobles. Tot i així la falta de voluntariat i recursos és una realitat que hi ha a tots els municipis.

També es constata la dificultat de les dones novingudes (sobretot del col·lectiu magrebí) que, en no dominar o conèixer bé la llengua, s'accentua la no interrelació. En funció de l'origen, aquest fet s'accentua ja que en alguns casos són dones que no treballen fora de l'àmbit domèstic. Sovint, aquesta relació és veu impulsada en l'àmbit escolar, ja que són les mares que van a recollir els infants i és un espai obert per interrelacionar-se.

Pel que fa a l'aspecte residencial l'accés a l'habitatge també resulta una situació de conflicte per algunes dones, principalment per les que formen famílies monoparentals en les que només hi ha un ingrés mensual i el cost de l'habitatge és difícil d'assumir i les dones víctimes de violència que surten de les seves llars.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Per tant, els col·lectius de dones més vulnerables segons els seu àmbit residencial són les dones que acaben vivint soles al seu poble o bé, amb por a acabar soles. Les dones víctimes de violència masclista ja que el propi cercle de violència genera aïllament i més dificultat per relacionar-se i poder sortir-se'n. Les dones nouvingudes pel fet de ser dona, nouvinguda, si no parla el català, te menys oportunitats per relacionar-se i treballar fora de casa. Finalment, també, dones que exerceixen la prostitució viuen més aïllades, se les estigmatitza socialment i pateixen la falta de drets socials vinculats al treball. També són més susceptibles de patir maltractaments.

C6.- Àmbit polític.

L'àmbit públic és un espai dominat tradicionalment, encara avui, pels homes, mentre que l'àmbit familiar i domèstic és atribuït a l'àmbit femení, així també és materialitza en l'àmbit polític.

A Catalunya en l'àmbit de les administracions locals hi ha poc més d'un 10% de dones alcaldesses, i la majoria d'aquestes ho són de poblacions petites.

La nostra comarca és un reflex d'aquesta afirmació ja que de 21 municipis només quatre tenen a l' alcaldia una dona (Torà, Estaràs, Montornès i Tarroja)

Per tant, cal fomentar la presència femenina dins tots els àmbits que fan referència a les institucions públiques comarcals.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

D.- CONCLUSIONS

En base a les problemàtiques presentades definim els objectius i les estratègies d'actuació del present Pla en funció de si han de ser intervencions preventives, accions orientades a la promoció o accions paliatives.

En la definició dels objectius, i amb posterioritat la definició d'accions, tenim molt present els factors concrets de cada municipi, àmbit de treball, institució, etc.

Aquesta diagnosi ens serveix per continuar treballant i decidir quina comarca volem amb clau de gènere.

Aquest pla és el repte de futur de la nostra comarca per continuar generant polítiques d'igualtat de manera transversal, participada i coordinada i també amb l'optimització dels recursos existents.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

E. DESCRIPCIÓ DELS OBJECTIUS I ACCIONS DEL PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES.

Considerem que, perquè sigui vàlid i factible com a eina de treball, aquest Pla de Polítiques de dones ha de presentar uns objectius assolibles i realistes per al temps determinat, en aquest cas per al període 2011 - 2014.

En aquest apartat presentem els objectius generals i els eixos estratègics del **II Pla de Polítiques de dones a la Comarca de la Segarra** amb la finalitat de definir les accions que es portaran a terme i els mecanismes d'implementació, seguiment i avaluació per a la seva consecució.

Les línies vertebradores del II Pla de Polítiques de Dones són:

- 1)** Suport als municipis en matèria de polítiques de gènere
- 2)** Interacció amb les àrees del Consell Comarcal de la Segarra per la implementació de polítiques de gènere.
- 3)** Sensibilització en matèria d'igualtat per la transformació social.

Per assolir el objectius que tot seguit s'exposen l'estratègia a seguir serà:

- Treballar les accions de forma interdepartamental des de les diferents àrees del consell comarcal, interinstitucional i transversalment.
- S'adaptaran els diferents serveis que es presten des de l'àrea de serveis personals contemplant la perspectiva de gènere, així com les altres àrees de treball del Consell Comarcal.
- Es donarà continuïtat i coherència a les accions que pretenem iniciar en aquest projecte amb les que ja es troben engegades.
- Es planificaran les accions de forma co-participativa entre polítics, tècnics, entitats i ciutadania.
- Finalment, també seran eix bàsic els d'òrgans de participació per tal que donin suport en la planificació i disseny de les polítiques a aplicar destinades a implementar polítiques d'igualtat a tota la ciutadania.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

E1.- INTERVENCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA.

Objectiu general: 1.- Desenvolupar estratègies de prevenció i de sensibilització per a totes les formes i àmbits de la violència, masclista.

Objectiu específic: 1.- Impulsar la recerca comarcal en matèria de violència masclista.

Actuacions:

- Foment de la realització d'estudis sobre les diferents formes i àmbits en que es produeix la violència masclista en l'àmbit de la comarca per analitzar l'evolució dels casos i la intervenció des dels diferents àmbits d'actuació.
- Foment de la sistematització de la recollida de dades per disposar d'informacions actualitzades sobre la violència masclista entre els/les professionals que intervenen en casos de violència en el territori de la comarca.

Objectiu específic:2.- Difondre les diferents formes i àmbits de la violència masclista i les conseqüències que aquest comporta.

Actuacions:

- Disseny i realització de campanyes de caràcter anual per sensibilitzar i oferir eines d'identificació i actuació contra la violència masclista.
- Revisió i millora de la web del Consell Comarcal de la Segarra destinats a la informació sobre violència masclista.
- Realització de jornades, exposicions, tallers i altres activitats que facilitin l'abordatge de diferents aspectes relacionats amb la violència masclista.
- Impulsar espais de treball i coordinació en els que és pugui debatre sobre el tractament de la violència masclista a la comarca.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Objectiu específic: 3.- Prevenir i identificar la violència masclista en situacions específiques.

Actuacions:

- Realització i difusió d'un protocol comarcal d'actuació per prevenir la Mutilació Genital Femenina.
- Disseny d'estratègies específiques que aportin dades sobre la situació real de les dones en el món rural en relació a la violència masclista.

Objectiu general:2.- Desenvolupar estructures de coordinació i cooperació que permetin una intervenció integral.

Objectiu específic:1.- Promoure la coordinació, la cooperació i complementarietat en les actuacions relacionades amb la violència masclista que es desenvolupen des de les diferents institucions comarcals.

Actuacions:

- Finalització i implementació comarcal del protocol integrador en casos de violència.
- Seguiment de la implementació del protocol.
- Difusió de tots els recursos existents en relació a la violència masclista.
- Suport tècnic als ajuntaments de la comarca i als serveis comarcals en el desenvolupament de polítiques públiques per l'eradicació de la violència masclista.
- Revisió i seguiment del Protocol d' Assetjament sexual del Consell Comarcal de la Segarra i suport als ajuntaments de la comarca que ens ho sol·licitin. Així com també a les empreses privades amb la col·laboració des agents socials.
- Fomentar activitats per prevenir la violència i assetjament als esports.

Objectiu específic:2.- Promoure la participació dels grups i de les entitats de dones en l'elaboració i avaluació de les polítiques públiques en matèria de violència masclista.

Actuacions:

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

- Promoure i donar suport a la creació de xarxes per avançar en la sensibilització envers la violència masclista.

Objectiu específic: 3.- Millorar els coneixements i capacitats específiques en matèria de violència masclista pel personal que treballa en aquests casos el territori de la comarca ja sigui personal de l'administració o d'empresa privada.

Actuacions:

- Elaboració i implementació d'un programa de formació bàsica per al personal que pot intervenir en els casos de violència masclista de la comarca.
- Formació específica per l'abordatge de l'assetjament per raó de sexe i l'assetjament sexual.
- Abordar i minimitzar la síndrome d'esgotament professional ampliant el recursos necessaris per afavorir els equips de treball estables, creant espais de trobada que permetin l'intercanvi d'experiències.
- Fomentar l'establiment de serveis d'orientació i assessorament als/les professionals de la xarxa de prevenció i actuació davant els casos de violència masclista.

Objectiu general: 3.- Facilitar a les dones l'accés als drets que els corresponen i als serveis que hi ha al seu abast.

Objectiu específic: 1.- Consolidar, millorar i ampliar les estratègies d'informació que faciliten a les dones el coneixement dels drets que els corresponen i dels serveis que integren la xarxa d'atenció i recuperació.

Actuacions:

- Elaboració i difusió de materials informatius dels serveis i dels recursos que hi ha a l'abast de les dones en situacions de violència masclista.
- Continuar oferint el Servei d' Informació i Atenció a les Dones a las ajuntaments de la Comarca.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Objectiu específic: 2.- Facilitar processos de recuperació de les dones en situacions de violència masclista.

Actuacions:

- Promoure mesures d'autoprotecció adreçades a les dones en processos de recuperació.
- Promoure mesures de formació ocupacional i d'inserció laboral en les dones que pateixen o surten de qualsevol procés de violència masclista.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

E2.- QUALITAT DE VIDA, COHESIÓ SOCIAL, SALUT I BENESTAR.

Objectiu general: 1.- Avançar en el coneixement de les situacions emergents que condicionen la qualitat de vida de les dones en tots els àmbits.

Objectiu específic: 1.- Convertir la informació en coneixement respecte les situacions i experiències de la vida quotidiana de les dones.

Actuacions:

- Continuar estudiant la situació social de les dones a la comarca.
- Desenvolupar estratègies pel desenvolupament d'accions que tinguin en compte les necessitats específiques: dones del món rural, famílies monoparentals, etc.

Objectiu general: 2.- Garantir l'accés de les dones a la informació i difondre els recursos existents.

Objectiu específic: 1.- Garantir l'accés de les dones a les tecnologies de la informació i comunicació.

Actuacions:

- Continuar fomentant la relació i l'accés de les dones amb les noves tecnologies i els usos reals i potencials que donen tenint en compte la seva diversitat.
- Continuar amb el suport en l'accés a les tecnologies de la informació i comunicació de les dones del medi rural.

Objectiu específic: 2.- Incloure la perspectiva de gènere a les oficines d'informació de les administracions públiques.

Actuacions:

- Formació específica en perspectiva de gènere a professionals de les oficines d'atenció de les administracions públiques.
- Facilitar eines de coordinació als diferents serveis que ofereixin serveis d'atenció a les dones.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

- Seguiment de les diferents actuacions realitzades per les administracions de la comarca amb perspectiva de gènere.
- Disseny i elaboració de programes de prevenció per a les persones cuidadores de persones dependents.

Objectiu específic: 3.- Incrementar l'accessibilitat de les dones als serveis de proximitat.

Actuacions:

- Impulsar el desenvolupament d'accions en tots els municipis de la comarca.

Objectiu específic: 4.- Prevenir i abordar la pobresa femenina, i impulsar recursos específics per la millora de les condicions de vida de les dones que es troben en risc d'exclusió social.

Actuacions:

- Incloure la perspectiva de gènere en els programes de l'àrea de promoció econòmica.
- Elaboració d'un protocol d'actuació que contempli la perspectiva de gènere per l'atenció de maltractaments envers les persones grans.
- Elaboració i implementació de programes específics de suport a les dones en situació de risc d'exclusió.

Objectiu general: 3.- Fomentar una assistència sanitària sense biaixos de gènere.

Objectiu específic: 1.- Avançar en el coneixement de la salut de les dones.

Actuacions:

- Desenvolupament de campanyes de sensibilització i informacions específiques sobre temes de salut i dones.
- Suport a entitats que realitzen o promouen bones pràctiques de salut entre dones.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

- Disseny de campanyes de prevenció de malalties específiques que afecten a dones.
- Desenvolupament d'accions formatives adreçades al personal professional sanitari en relació a les diferències de risc de la salut en cadascun dels sexes.
- Incorporació de la perspectiva d'envelliment saludable des de la perspectiva de gènere.

Objectiu general: 4.- Incorporar la perspectiva de gènere en la pràctica esportiva.

Objectiu específic: 1.- Fer visible i impulsar la pràctica esportiva informal entre les dones com a garantia de salut i com a element de cohesió social.

Actuacions:

- Realització d'una campanya de promoció de l'activitat física dirigida als col·lectius femenins.

Objectiu general: 5.- Fomentar un entorn que faciliti la qualitat de vida de les dones.

Objectiu específic: 1.- Incorporar la perspectiva de gènere en la planificació urbanística i en els serveis d'habitatge.

Actuacions:

- Formació adreçada als equips tècnics de planificació urbanística que els faciliti l'aplicació de la perspectiva de gènere.
- Manteniment dels serveis comarcals i millora dels canals d'informació per a les dones amb tota la informació referent als ajuts i prestacions relacionats amb habitatge.

Objectiu general: 6.- Reduir la presència de l'androcentrisme en l' imaginari social.

Objectiu específic: 1.- Sensibilitzar la societat comarcal sobre la necessitat de superar la concepció androcèntrica social.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Actuacions:

- Fomentar el desenvolupament de campanyes que visibilitzin la necessitat de superar l'androcentrisme.
- Realització d'actes de sensibilització amb motiu del Dia Internacional de les Dones.
- Impuls a les iniciatives de sensibilització social en relació a les noves masculinitats.
- Elaboració de material divulgatiu on es recullin les aportacions de les dones dels diferents àmbits i territoris de la Segarra.

Objectiu general: 7.- Fer visibles les aportacions creatives de les dones a la cultura i potenciar i difondre la creativitat femenina.

Objectiu específic: 1.- Fer visibles les aportacions femenines a tots els àmbits culturals.

Actuacions:

- Difusió de creacions i produccions culturals femenines.
- Promoció d'accions culturals que fomentin la visibilització de les aportacions femenines.

Objectiu específic: 2.- Impulsar la recuperació de la memòria històrica de les dones.

Actuacions:

- Fomentar el desenvolupament projectes i activitats que contribueixin a la recuperació de la memòria històrica de les dones.

Objectiu específic: 3.- Promoure la visibilització de la diversitat femenina.

Actuacions:

- Promoció de l'intercanvi cultural entre els grups de dones diverses amb les cultures migrades.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Objectiu específic: 4.- Incentivar la creació cultural femenina.

Actuacions:

- Suport als espais de cultura femenina.

Objectiu específic: 5.- Fomentar un ús no sexista ni androcèntric dels llenguatges.

Actuacions:

- Difusió de terminologia no sexista entre el personal de les administracions de la comarca.
- Difusió de materials per promoure l'ús de llenguatges no sexistes ni androcèntrics en la comunitat educativa de la comarca.

Objectiu general: 8.- Reduir la presència de l' androcentrisme i eradicar el sexisme en els diferents àmbits de la vida quotidiana.

Objectiu específic: 1.- Sensibilització la societat comarcal sobre l'androcentrisme existent en els diferents àmbits de la vida quotidiana.

Actuacions:

- Realització de campanyes que visibilitzin i reconeguin el paper de les dones en les estructures similars.
- Fomentar i donar continuïtat a la comissió d'igualtat.

Objectiu general: 9.- Afavorir el desenvolupament de l'acció coeducativa.

Objectiu específic: 1.- Promoure el coneixement en matèria de coeducació.

Actuacions:

- Promoció de treballs de recerca per l'alumnat sobre la perspectiva de gènere.
- Formació a les AMPES en relació a la coeducació.
- Elaboració i difusió de materials, eines i recursos per al professorat i alumnat.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

E3.- TREBALL, EDUCACIÓ, FORMACIÓ I NOVES POLÍTIQUES DEL TEMPS.

Objectiu general: 1.- Tenir en compte el valor del treball de cura i atenció, i del treball domèstic i familiar en la planificació de les polítiques econòmiques i socials.

Objectiu específic: 1.- Visibilitzar i donar valor a les tasques familiars, domèstiques i de cura, tot promovent una nova cultura dels treballs i de la corresponsabilitat.

Actuacions:

- Realització d'accions de sensibilització social vers el valor del treball de cura i atenció, el treball domèstic i familiar i la corresponsabilitat.
- Campanyes de sensibilització per a l'exercici de la corresponsabilitat en l'àmbit de les famílies, tenint en compte també la diversitat familiar.
- Fomentar la visibilització i reconeixement del recolzament familiar femení i el paper de les àvies en la conciliació laboral, familiar i personal de les dones joves i els efectes que té aquest fet en la vida laboral d'aquestes últimes.

Objectiu general: 2.- Impulsar un nou model d'organització social i territorial que permeti equilibrar els temps i els treballs.

Objectiu específic: 1.- Impulsar la corresponsabilitat de dones i homes en les tasques familiars, domèstiques i de cura.

Actuacions:

- Suport a entitats que desenvolupen projectes que fomenten la corresponsabilitat familiar.
- Impuls d'estratègies per a què la participació en les activitats que s'organitzen s'adeqüin als horaris de la vida personal i familiar.

Objectiu específic: 2.- Promoure el manteniment de la flexibilitat i adaptació dels horaris de les jornades laborals del personal d'aquesta administració i de les comarcals a les necessitats personals i familiars.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Actuacions:

- Promoció d'actuacions per afavorir una nova cultura del treball remunerat que permeti una major racionalització dels horaris laborals i la millora de la conciliació de la vida personal i laboral.

Objectiu general: 3.- Fomentar la presència de les dones en el mercat de treball remunerat sense discriminació vertical ni horitzontal, en igualtat de tracte id'oportunitats.

Objectiu específic: 1.- Fomentar la superació del desequilibri entre dones i homes en el mercat laboral.

Actuacions:

- Sensibilització dels agents socials i econòmics vers una cultura de les empreses que promogui la igualtat d'oportunitats i de tracte, la paritat entre sexes i la no discriminació.
- Desenvolupament de mecanismes de control per a que en les situacions de reducció de plantilles o reduccions de jornades de les administracions locals d'aquesta comarca no es produeixin discriminacions envers les dones.
- Facilitació de la reincorporació de les dones al mercat de treball remunerat mitjançant la seva participació en diferents polítiques actives d'ocupació que potenciïn la seva inserció laboral.

Objectiu específic: 2.- Sensibilitzar el teixit empresarial sobre la discriminació horitzontal i vertical.

Actuacions:

- Realització de campanyes, jornades i elaboració de material de sensibilització relacionats amb la igualtat d'oportunitats de les dones al treball remunerat.
- Realització de jornades o seminaris d'intercanvi d'experiències empresarials en relació a la igualtat de tracte i d'oportunitats de les dones.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Objectiu específic: 3.- Promoure la presència de les dones en aquells sectors on estan subrepresentades.

Actuacions:

- Fomentar el desenvolupament d'accions de formació professional ocupacional en que les dones de la comarca manifestin interès.
- Elaboració d'un recull d'ofertes de treball de la comarca de la Segarra o que siguin pròximes en el territori.

Objectiu específic: 4.- Fomentar el desenvolupament de projectes empresarials per part de dones emprenedores, i de la carrera professional de les directives.

Actuacions:

- Promoció de la realització de programes de formació en direcció i gestió empresarial.
- Promoció de la creació de xarxes de dones amb càrrecs de responsabilitat a les empreses.
- Establiment de mecanismes de suport a l'emprenedoria femenina.
- Fomentar el desenvolupament d'accions formatives sobre tècniques empresarials i comercials característiques del món rural; cooperativisme, noves tècniques productives i altres temes relacionats.
- Desenvolupament d'un programa en el que és premia l'emprenedoria.

Objectiu específic: 5.- Visibilitzar i donar suport a la producció artesanal de les dones.

Actuacions:

- Impulsar l'activitat econòmica i laboral de les dones del món rural en l'àmbit de l'artesania alimentària.
- Facilitació de l'accés de les artesanes a les fires locals.
- Assessorament i acompanyament de projectes d'emprenedores artesanes.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Objectiu específic: 6.- Garantir els drets laborals de les dones en situacions específiques.

Actuacions:

- Realització d'accions específiques que millorin la qualitat de les condicions de treball i les oportunitats d'ocupació de les dones en situacions específiques.

Objectiu específic: 7.- Millorar la situació de col·lectius de dones que estan en règims especials de la Seguretat Social.

Actuacions:

- Fomentar el desenvolupament d'accions que millorin les necessitats de les dones en els règims especials de la Seguretat Social (treballadores de la llar i règim especial agrari).
- Difusió dels drets laborals de les treballadores de la llar així com les seves condicions sociolaborals i foment de la seva participació en entitats i xarxes participatives.
- Potenciació de la titularitat o cotitularitat com a propietàries o copropietàries de les dones que aportin la seva activitat principal a les explotacions agràries, i difusió dels drets vinculats a aquesta situació.
- Prioritzar la contractació de serveis de treballadores autònomes o agrupades en cooperatives que tinguin enfocaments de gènere en el cas de licitacions públiques de les institucions d'aquesta comarca.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

E4.- TRANSVERSALITAT I PARTICIPACIÓ

Objectiu general: 1.- Dinamitzar i donar suport al teixit associatiu femení.

Objectiu específic: 1.- Potenciar la presència i participació, en tots els àmbits, de les entitats de dones.

Actuacions:

- Recollir i fer difusió de les accions formatives i d'intercanvi d'experiències de les associacions de dones.

Objectiu específic: 2.- Enfortir i potenciar les entitats formades per dones i la creació de xarxes entre elles.

Actuacions:

- Suport a les entitats que realitzen activitats i projectes de dinamització social i cultural adreçat a dones.
- Suport a les entitats de dones que realitzen projectes participatius.
- Suport per al manteniment i la creació de xarxes d'entitats de dones.

Objectiu específic: 3.- Fomentar espais de trobada de les entitats de dones que facilitin l'intercanvi d'experiències.

Actuacions:

- Impuls per la realització de jornades i trobades d'intercanvi entre les diferents entitats de dones.
- Fomentar la creació d'espais virtuals per a les entitats i suport a les actuacions que afavoreixin l'ús de les noves tecnologies.

Objectiu específic: 4.- Afavorir la participació de les dones en situació de risc d'exclusió social.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Actuacions:

- Potenciar i apoderar les dones en situació de risc d'exclusió i afavorir la seva participació i el seu associacionisme.
- Suport a l'associacionisme de les dones en situacions específiques.
- Suport a les accions d'intercanvi generacional entre les entitats de dones.
- Fomentar l'acostament d'actuacions als nuclis rurals.

Objectiu general: 2.- Impulsar la participació social de les dones en tots els organismes de la societat comarcal.

Objectiu específic: 1.- Promoure la participació de les dones de la societat comarcal tenint en compte la seva diversitat.

Actuacions:

- Sensibilització sobre la importància de la participació de les dones en els àmbits públics.
- Establiment de mecanismes per augmentar la participació de les dones en els espais públics.
- Fomentar activitats per les AMPES per potenciar la participació de pares i mares.
- Potenciar el paper de les dones en les associacions de famílies.

Objectiu específic: 2.- Potenciar la presència de dones diverses en els llocs de presa de decisions.

Actuacions:

- Suport a entitats de dones i òrgans de representació política per a la realització de jornades i seminaris sobre dones i lideratge.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Objectiu específic: 3.- Establir mecanismes de democràcia participativa actius per dones.

Actuacions:

- Suport a la creació de consells municipals de dones.

Objectiu general: 3.- Impulsar la participació de les dones a tots els òrgans consultius de les administracions públiques.

Objectiu específic: 1.- Promoure la participació de les dones i de les entitats de dones en l'elaboració i avaluació de polítiques públiques.

Actuacions:

- Actuacions de sensibilització sobre la importància de la participació de les dones als òrgans consultius de les administracions públiques.

Objectiu general: 4.- Impulsar i consolidar la transversalitat de les polítiques de dones a tots els àmbits de l'administració del Consell Comarcal.

Objectiu específic: 1.- Impulsar i desplegar legalment els mitjans necessaris a fi d'introduir la transversalitat de gènere a tots els àmbits de l'administració catalana.

Actuacions:

- Incorporació de les clàusules de naturalesa social en els contractes i licitacions que sorgeixin de les administracions comarcals.

Objectiu específic: 2.- Millorar els coneixements dels càrrecs polítics, del personal directiu, tècnic al servei de l'administració comarcal i també de la societat comarcal en matèria de polítiques de dones i perspectiva de gènere.

Actuacions:

- Desenvolupament de formació en polítiques de dones, perspectiva de gènere i transversalitat de gènere tant pel personal polític, directiu, tècnic i també la societat comarcal

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

- Fomentar la introducció de l'estudi de la perspectiva de gènere en l'àmbit dels treballs de recerca.

Objectiu específic: 3.- Crear i potenciar mecanismes i espais de coordinació de les polítiques de dones.

Actuacions:

- Creació d'espais de coordinació entre professionals responsables de plans de polítiques de dones o altres professionals que treballin en perspectiva de gènere.
- Creació i manteniment d'espais sobre polítiques de dones a les webs, intranets locals i canals de difusió del món local.

Objectiu general: 5.- Promoure i contribuir a consolidar la transversalitat de les polítiques de dones a l'administració local.

Objectiu específic: 4.- Donar suport a l'elaboració o adhesió i desplegament de plans de polítiques de dones als ens locals comarcals.

Actuacions:

- Assessorament en polítiques de dones als ens locals comarcals.
- Suport als ens locals en l'elaboració i posada en marxa de plans de polítiques de dones.
- Incentivació de la contractació dels serveis de la tècnica comarcal en polítiques de dones pel desenvolupament d'actuacions locals prèvia adhesió al pla comarcal o redacció d'un pla local.

Objectiu general: 6.- Incentivar l'aplicació de la perspectiva de gènere i de les dones i la transversalitat a altres àmbits de la societat.

Objectiu específic: 1.- Sensibilitzar els agents socials en la transversalitat de gènere i en el reconeixement de les aportacions femenines.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Actuacions:

- Realització d'accions de sensibilització en els diferents àmbits de la societat civil.
- Promoció de l'elaboració de plans d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes en l'àmbit laboral a les empreses públiques i privades comarcals o revisió dels ja existents, si s'escau.
- Suport a la creació i manteniment d'espais per a l'intercanvi d'experiències i informació.

F. IMPLEMENTACIÓ, SEGUIMENT, AVALUACIÓ I DIFUSIÓ.

F.1.- Implementació

El Pla de Polítiques de dones està pensat per dur-se a terme en 4 anys. La implementació s'anirà duent a terme de manera anual, prioritzant les accions que es consideren més necessàries i adequades a cada moment..

F.2.- Seguiment

El seguiment el durà a terme la tècnica del Pla Comarcal en Polítiques de Dones i del Servei d'Informació i Atenció a les Dones, qui haurà de coordinar les diferents unitats i professionals implicats/de, gestionar els pressupostos, i assignar els recursos necessaris per a cada una de les accions. S'haurà de controlar l'eficàcia, i proposar mesures correctores si es considera necessari.

Per fer-ho es comptarà amb les opinions els/les professionals implicats en cada acció, així com de les persones beneficiàries de les accions. Per realitzar les valoracions s'omplirà una fitxa de seguiment que recollirà: Nom de l'acció, objectiu general, objectiu específic, actuació, data d'inici, data de finalització, durada, persones destinatàries, responsable d'implementació, valoració de l'acció, suggeriments de millora i observacions.

A partir d'aquí es podran proposar noves mesures i objectius, o redefinir els objectius plantejats en el cas de que l'avaluació no hagi mostrat resultats positius. Totes les opinions i propostes s'analitzaran en reunions d'avaluació.

F.3.- Avaluació i difusió.

En la mesura que les activitats de les accions que mencionem es desenvolupin i presentin una continuïtat el sistema d'avaluació ens permetrà observar el seu funcionament i quin és el seu impacte de transformació de l'entorn.

El sistema d'avaluació ha de ser el més funcional possible, en primer lloc s'haurà d'avaluar el disseny de les accions que s'estan desenvolupant en la mesura que s'apliquen i tenir en compte els canvis proposats i la metodologia més viable per a la seva aplicació.

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

Per aquesta avaluació utilitzarem indicadors quantitius (els nombre de persones usuàries de cada servei o participants en cada activitat o reunió, el nombre d'intervencions, el nombre de persones assistents, i l'impacte publicitari, nombre d'accions correctores, preventives i millores de l'activitat, i nombre d'observacions) i indicadors qualitius (propostes presentades, augment de motivacions, perfil dels usuaris/es o participants, grau de satisfacció, detecció de les vies d'informació des d'on la persona usuària o participant ha conegut l'existència del servei o activitat, elaboració d'estratègies d'actuació, grau d'aplicació de les propostes, grau de coordinació interdepartamental, grau de compliment del pla).

Es crearà un qüestionari per tal de poder recollir valoracions per part de les persones beneficiàries de les accions i valorar així també el pla.

El buidatge d'aquest qüestionari aportarà un recull de dades vàlides per a la realització d'informes avaluadors i permetre dur a terme una millora continuada en la gestió i execució del pla.

En quant a la difusió per donar a conèixer el nou pla i les accions concretes de desenvolupament es centrarà en les noves tecnologies ja que amb l'experiència del desenvolupament del primer pla hem observat que és la forma més efectiva de donar a conèixer els materials, accions i serveis. Així doncs l'ús de la pàgina web del Consell Comarcal i les webs dels ajuntaments constituïran un espai bàsic de difusió, també les xarxes socials com facebook i també a través d'e-mails.

També es realitzaran materials per donar a conèixer el nou pla per tal de distribuir-los entre els diferents serveis i llocs d'interès a la comarca.

Aprofitarem també les publicacions de les revistes locals i, per últim, un altre dels mitjans bàsics de difusió serà el servei de premsa del Consell Comarcal de la Segarra.

CONSELL COMARCAL DE LA SEGARRA

PLA COMARCAL EN POLÍTIQUES DE DONES 2011-2014 /2015-2019

